

EITEM AR YR AGENDA: 11

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

19 Medi 2016

RHEOLI'R TRYSORLYS A DANGOSYDDION DARBODUS

Adroddiad gan Dawn Docx, Trysorydd dros dro yr Awdurdod

Diben yr Adroddiad

- 1 Mae'n un o ofynion Cod Materion Ariannol CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf fod y Dangosyddion Darbodus yn cael eu monitro'n rheolaidd, a bod unrhyw newidiadau sylweddol yn cael eu cymeradwyo. Felly hefyd, dan God Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys, mae angen i unrhyw newidiadau i bartion i gontract yr Awdurdod gael eu hadrodd i'r Aelodau.
- 2 Cyflwynwyd yr adroddiad hwn i'r Pwyllgor Archwilio ar 12 Medi 2016 er mwyn adolygu cynnwys yr adroddiad cyn ei gyflwyno i'r Awdurdod Tân ac Achub. Nid oedd gan Aelodau'r Pwyllgor Archwilio unrhyw sylwadau pwysig ac nid oeddent yn gallu canfod unrhyw risgiau mawr yn yr adroddiad, a byddent yn argymhell ei fod yn cael ei gymeradwyo gan yr Awdurdod.

Cyflwyniad

- 3 Cafodd y Dangosyddion Darbodus a Strategaeth Rheoli'r Trysorlys ar gyfer 2016-2017 eu cymeradwyo gan yr Awdurdod Tân ac Achub ar 21 Mawrth 2016. Ers iddynt gael eu cymeradwyo, mae'r Dangosyddion Darbodus a amcangyfrifwyd ar gyfer 2016-2017 ymlaen wedi newid. Hefyd, bu benthyciadau newydd, a newidiadau i'r rhestr o bartion i gontract.

Dangosyddion Darbodus 2016-2017

- 4 Mae'r Dangosyddion Darbodus ar gyfer 2016-2017 wedi newid oherwydd bod y gwariant mewn gwirionedd ar y rhaglen gyfalaf ar gyfer 2015-2016 yn llai na'r alldro amcanol. Isod, ceir esboniad o'r hyn y mae pob Dangosydd Darbodus yn ei olygu:
- mae'r Gofyniad Cyllid Cyfalaf yn fesur o'r ddyled tymor hir sydd ei hangen i gefnogi rhaglen gyfalaf yr Awdurdod
  - mae'r Ffin Weithredol yn fesur o uchafswm posib y ddyled allanol, gan ragweld llifiadau arian yn mynd i fyny ac i lawr
  - y Terfyn Awdurdodedig yw amcangyfrif o'r uchafswm y gallai'r Awdurdod ei fenthycu yn seiliedig ar asesiad o ofynion gweithredol a risgiau allanol.
- 5 Mae'r tri dangosydd allweddol hyn wedi newid ar gyfer 2016-2017. Mae gwariant cyfalaf wedi cynyddu'n uwch na'r amcangyfrif gwreiddiol, a hynny oherwydd bod cynlluniau na chwblhawyd yn llwyr yn 2015-2016 yn mynd drosodd i 2016-2017. Mae Atodiad A yn rhestru'r dangosyddion a adroddwyd ym mis Mawrth, ynghyd â'r dangosyddion diwygiedig.

Benthyciadau Newydd

- 6 Hyd yn hyn eleni, cymerwyd un benthyciad newydd gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB) i ddisodli benthyciad sydd wedi aeddfedu ac i gefnogi'r rhaglen cyfalaf. Mae gan yr Awdurdod werth £13,000,000 o fenthyciadau tymor byr wedi'u cymryd allan gyda awdurdodau lleol eraill gan fod y cyfraddau llog yn is na'r hyn a gynigid gan y PWLB. Yn dilyn cymeradwyaeth gan y Pwyllgor Archwilio adnewyddir £13,000,000 o'r benthyciadau hyn gyda awdurdodau lleol eraill pan maent yn aeddfedu, yn dibynnu ar y cyfraddau llog sydd ar gael ar y pryd. Nodir isod fanylion y benthyciadau newydd ar gyfer 2016/17:-

Prifswm £	Cyfradd %	Dyddiad y Benthyciad	Cyfnod	Darparwr y Benthyciad
1,500,000	1.5	05/05/2016	6 ½ blynec	PWLB
2,000,000	0.52	01/04/2016	6 mis	Comisiynydd Heddlu a Throsedd Heddlu Swydd Gaint
3,000,000	0.55	31/05/2016	6 mis	Cyngor Metropolitaidd Oldham
2,000,000	0.52	13/06/2016	6 mis	Cyngor Middleborough
1,000,000	0.47	01/07/2016	6 mis	Cyngor Dosbarth Epping Forest
2,000,000	0.56	02/06/16	9 mis	Cyngor Dosbarth De Gwlad yr Haf

Partïon i Gontract a Buddsoddiadau

7 Roedd y strategaeth fuddsoddi ar gyfer 2015/16, a gafodd ei chymeradwyo gan yr Aelodau ym mis Mawrth, yn cynnwys cymeradwyo'r meini prawf canlynol ar gyfer partïon i gontract

- (1) Y Swyddfa Rheoli Dyledion yn y Trysorlys – terfyn £5m
- (2) Awdurdodau Lleol (ac eithrio y gyfradd wedi ei chapio) – terfyn £2m
- (3) Pob banc Prydeinig a Gwyddelig a'u his-gwmnïau sydd â chyfraddiad da (Fitch neu debyg). Ar hyn o bryd, diffinnir hyn fel:

Tymor byr	F1
Tymor hir	A
Cyfradd Dichonoldeb	bbb

Terfyn - £5m

Defnyddir banciau sydd â'u cyfraddiad yn disgyn yn is na'r rhai yn y tabl uchod os bydd adnau cyfanwerthol yn dod dan warant y llywodraeth, a'r adnau'n disgyn o fewn telerau'r gwarant.

- (4) Mae gan bob Cymdeithas Adeiladu sydd â chyfraddiad (fel gyda'r sector bancio) derfyn benthyca sy'n £2m.
  - (5) Mae gan Gymdeithasau Adeiladau sydd heb gyfraddiad, ond sydd ag asedau sy'n £1 biliwn neu ragor, derfyn sy'n £2m gyda therfyn amser o 9 mis.
- 8 Ceir rhestr o'r partïon cyfredol i gontract yn Atodiad B, bu rhai newidiadau i'r rhestr ers yr adroddiad diwethaf i'r Aelodau.
- 9 Y prif egwyddor sy'n llywodraethu meini prawf buddsoddi'r Awdurdod yw sicrwydd ei fuddsoddiadau. Mae'r ansicrwydd ynghylch teilyngdod credyd ei bartïon i gontract wedi lleihau ac mae ymgynghorwyr ein trysorlys nawr yn argymhell y dylai'r terfyn amser ar gyfer buddsoddiadau fod yn uchafswm o 6 mis, mae hyn wedi cynyddu o'r cyngor blaenorol mai uchafswm o 3 mis y dylai fod. Ar hyn o bryd, mae'r arian dros ben sydd i'w fuddsoddi yn uwch na'r hyn y mae'r Awdurdod yn ei ddal fel arfer gan fod y Grant Atodol blynyddol gan Lywodraeth Cymru, at y pensiynau, newydd ddod i law. Mae'r arian

dros ben yn cael ei fuddsoddi mewn dau gyfrif galw gyda Barclays a'r Bank of Scotland, sy'n caniatáu mynediad at yr arian ar unwaith. Gan fod taliadau pensiwn yn cael eu gwneud drwy gydol y flwyddyn, bydd lefel yr arian dros ben yn gostwng. Yn y tymor byr, defnyddir rhywfaint o'r arian parod dros ben i gefnogi'r rhaglen gyfalaf felly pan fydd benthyciadau'n aeddfedu ni threfnir rhai eraill yn eu lle ar unwaith. Dyma'r buddsoddiadau a ddelid ar 31 Awst.

Prifswm £	Cyfradd %	Dyddiad y Benthyciad	Cyfnod	Darparwr y Benthyciad
4,360,000	0.40	Ddim yn berthnasol	Galw	Bank of Scotland
1,180,000	0.25	Ddim yn berthnasol	Galw	Barclays

Rheoli'r Trysorlys a Brexit

- 10 Ymateb y farchnad i wrthbwyso risgiau posibl i'r economi o ganlyniad i'r refferendwm oedd gostwng y gyfradd sylfaenol o 0.5% i 0.25%. Mae'r gostyngiad yn y cyfraddau wedi cael ei adlewyrchu mewn benthyciadau newydd, gyda benthyciadau 6 mis ar gael am gyn lleied â 0.2%. Fodd bynnag, ar yr ochr negyddol, mae'r gyfradd y mae'r Awdurdod yn ei chael ar un cyfrif galw wedi gostwng i 0.25%. Mae unrhyw ostyngiad yn y cyfraddau llog yn fanteisiol i'r Awdurdod gan eu bod mewn sefyllfa fenthycia net bob amser.

Argymhellion

- 11 Gofynnir i Aelodau:
- (i) gymeradwyo'r Dangosyddion Darbodus diwygiedig a nodir yn Atodiad A;
  - (ii) nodi'r Partïon i Gontract a restrir yn Atodiad B;
  - (iii) nodi'r benthyciadau newydd.

DANGOSYDDION DARBODUS

		2016/17 £	2017/18 £	2018/19 £
1	Gwariant Cyfalaf Dangosydd Gwreiddiol Dangosydd Newydd	4,014,000 6,110,271	5,150,000 5,150,000	2,825,000 2,825,000
2	Gofyniad Cyllid Cyfalaf Dangosydd Gwreiddiol Dangosydd Newydd	35,577,000 36,815,818	37,901,000 39,024,075	37,751,000 38,758,480
3	Terfyn Awdurdodedig Dangosydd Gwreiddiol Dangosydd Newydd	37,577,000 38,815,818	39,900,000 41,024,075	39,751,000 40,758,480
4	Ffin Weithredol Dangosydd Gwreiddiol Dangosydd Newydd	35,577,000 36,815,818	37,901,000 39,024,075	37,751,000 38,758,480
5	Cymhareb y Costau Cyllido Llif Refeniw Net Dangosydd Gwreiddiol Dangosydd Newydd	10.63% 9.94%	11.52% 11.45%	11.99% 12.45%
6	Ardrawiad Cynyddrannol y Penderfyniadau Buddsoddi Cyfalaf ar y Cyfraniadau gan y Awdurdodau Cyfansoddol Dangosydd Gwreiddiol Dangosydd Newydd	50,000 77,000	564,000 617,000	1,260,000 1,312,000

PARTIÖN I GONTRACT BUDDSODDIADAU

Banciau – £5m o Derfyn

Barclays, HSBC, Lloyds, Santander UK a Bank of Scotland.

Llywodraeth Ganol – £5m o Derfyn

Swyddfa Rheoli Dyledion

Awdurdodau Lleol - £2m o Derfyn

Pob un ac eithrio'r rhai sy'n agored i gyfyngiad treth cyngor a praeseptiau dan Ran 1 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 h.y. wedi eu 'capio' yn y flwyddyn ariannol gyfredol.

Cymdeithasau Adeiladu (cyfraddedig) - £2m o Derfyn

Nationwide

Cymdeithasau Adeiladu (Asedau yn £1bn) - £2m/9mis o Derfyn

Cambridge, Coventry, Leeds, National Counties, Nottingham, Progressive, Saffron a Yorkshire.